

Hva skal vi leve av?

– *Ikke skal man ha olje og gass, ikke mineraler, ikke industri. Hva mener Naturvernforbundet vi skal leve av og hvordan skal nasjonen bidra til det grønne skiftet?*

Denne utfordringen kommer fra FrPs stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt i nettavisa E24 29.08.2021. (<https://e24.no/naeringsliv/i/Kz6zb6/frp-politiker-oppgitt-over-aktivister-etter-avtalebrudd-for-kobbergruve>) Han har nå begynt å bekymre seg for "Det grønne skiftet", etter at hans parti i alle år har motsatt seg klimatiltak. Men alt kan tydeligvis brukes som argument for Nussir og øvrig mineralutvinning. Med "Det grønne skiftet" blei det grønt å utvinne mineraler og å rasere natur for vindkraft og kraftlinjer. Et grønt skifte for en grønnere, mer naturvennlig politikk møtte konsekvent motstand fra FrP, men da det grønne skiftet kunne brukes som argument for naturrasering, da var FrP også plutselig grønne.

Strifeldt utfordrer Naturvernforbundet på hva vi skal leve av, og som medlemmer i Naturvernforbundet vil vi bidra til et svar. Vi skal i første rekke leve av mat. Sunn og næringsrik mat og mest mulig kortreist. I Finnmark har vi alltid produsert dette, både for eget bruk og eksport. Dette krever at vi har rein luft, rein jord, reint ferskvann og reint hav. Dette er nå trua av forurensing fra de prosjektene som både regjeringen og FrP går inn for, som økt oppdrett, vindkraftutbygging og økt gruvevirksomhet, ikke minst den planlagte dumpingen av gruveavfall fra Nussir og Sydvaranger. Grunnstammen i livberginga i Finnmark må være fiske, reindrift og jordbruk, som skal drives på en slik måte at det ikke ødelegger livsgrunnlaget for framtida. Øvrig næringsliv må bygges ut slik at dette grunnlaget ikke blir ødelagt.

Naturvernforbundet har aldri sagt vi ikke skal ha industri. Når fiskeindustrien i seinere år har blitt redusert til en brøkdel av det den var, er det ikke naturvernernes skyld. Det er heller ikke vi som står bak sentralisering og nedlegging av foredlingsbedrifter som meierier og slakterier, eller nedlegging og utflagging av norsk konfeksjonsindustri. Vi går heller ikke mot norske smelteverk, men krever at disse reduserer utslipp av forurensing til luft og vann. Hvilken industri er det så FrP ser for seg i Finnmark, som naturvernerne er et hinder for? Ei gruve som tar ut kobbermalm og skiper konsentrat til utlandet er ingen industri.

Naturvernforbundet har aldri sagt at vi ikke skal ha mineraler. Det vil vi alltid trenge, men jordas mineralressurser blir stadig fattigere, og vi må økonomisere med ressursene så det er noe igjen til framtidige generasjoner. Derfor må vi redusere forbruket av mineraler, øke gjenbruk og resirkulering og der vi tar ut mineraler må det gjøres på en mest mulig skånsom måte for naturen. Dagens gruedrift og planlagte gruver tar i liten grad hensyn til dette. Derfor krever vi at Sydvaranger skal gå over til underjordsdrift og slutte å dumpe i Bøkfjorden. Derfor sier vi nei til Nussirs planer med dumping i Repparfjorden. Dette kan ikke oppveies av at gruva gir arbeidsplasser i noen få år, arbeidsplasser for spesialisert arbeidskraft utenfra samtidig som lokale arbeidsplasser i fiske og reindrift blir skadelidende.

Hva ellers skal vi leve av? Før olja, var Norges velferd bygd på fiskeri. Havet og kystbelte med tang og tare rommer rikdommer vi vil kunne nytte i framtida. Nord-Norge har store muligheter innen turisme, men på en slik måte at vi viser turistene den levende naturen og kulturen, ikke slik at denne blir overkjørt av turistanlegg. Vi har en rik kultur som gir grunnlag for mange arbeidsplasser og kan gi langt flere. Men da må vi bevare kulturgrunnlaget.

Vi har i internettalderen store muligheter i desentralisering av arbeidsplasser. Hvorfor ikke bygge "Statens hus" med kontorfellesskap i Kjøllefjord og Øksfjord? Det finnes ei rekke muligheter for arbeidsplasser og inntekter uten å rasere naturen og ressursene. Det er en debatt vi ser fram til.

Anne Greve, Kirkenes
Svein Lund, Guovdageaidnu
medlemmer av Naturvernforbundet